خراسان رضوی

صفحه آخر

پنج‌شنبه
۶ اردیبهشت ۱۳۹۷
۹ شعبان ۱۴۳۹
۸ صفحه/شماره ۳۸۳۵

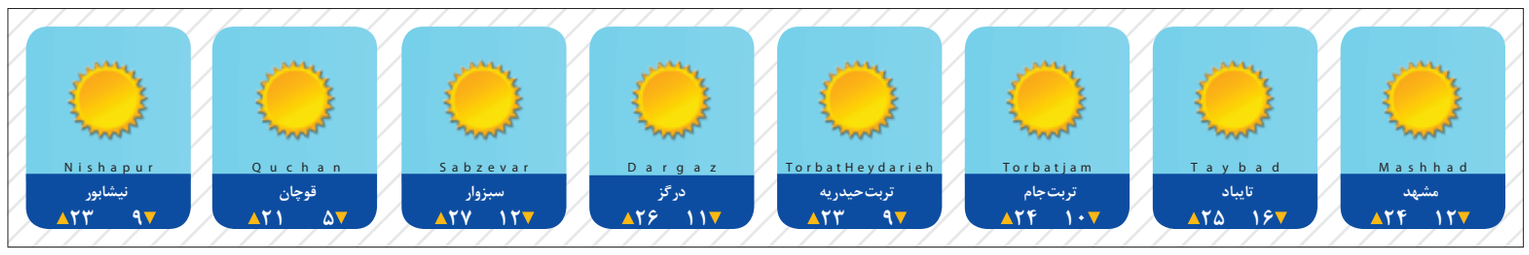

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امام سجاد (ع)

گفتار نیک، ثروت را زیاد و روزی را فراوان می‌کند، مرگ را به تأخیر می‌اندازد، (انسان را) محبوب خانواده می‌کند و به بهشت وارد می‌نماید.

امالی (صدوق) ص۲ - خصال ص۳۱۷، ح۱۰۰

با شاعران

خراسان به روایت خراسان

۱۶ اردیبهشت ۱۳۵۵

قیمت تازه سبزی و صیفی جات اعلام شد:

بادمجان کیلویی ۲۵ و سیب ۶۲ ریال

۴۲ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: کمیسیون نظارت بر سازمان اصناف مشهد در جلسه اخیر خود نرخ‌های تازه انواع سبزی و میوه را به این شرح تصویب کرد: سبزی خوردن عمده فروشی، هر کیلو ۱۵ ریال و خرده فروشی، هر کیلو ۲۰ ریال. سبزی آش عمده فروشی هر کیلو ۱۰ ریال و خرده‌فروشی هر کیلو ۱۵ ریال. سبزی قرمه سبزی، عمده فروشی هر کیلو ۱۵ ریال و خرده فروشی هر کیلو ۲۰ ریال. اسفناج عمده فروشی ۵ ریال و خرده فروشی هر کیلو ۸ ریال. کاهو عمده فروشی، هر کیلو ۸ ریال و خرده فروشی هر کیلو ۱۲ ریال. بادمجان هر کیلو عمده فروشی ۲۰ ریال و خرده فروشی ۲۵ ریال. سیب فرانسه هر کیلو عمده فروشی ۵۷ ریال و خرده فروشی آن ۶۲ ریال است.

● خانه خیس خورده فرو آمد و ۶ نفر زیر آوار ماندند

نیمه شب گذشته، سقف خانه‌ای که بر اثر بارندگی‌های اخیر فرسوده شده بود، ریزش کرد و ساکنان آن زیر آوار ماندند و به سختی آسیب دیدند. مصدومان که تعدادشان شش نفر بود، به وسیله همسایگان خود که با شنیدن صدای ریزش از خواب بیدار شده بودند، به بیمارستان منتقل شدند و تحت درمان قرار گرفتند.

● مادرزنی دامادش را مجروح کرد

مرد جوانی که با سر و صورت مجروح در حالی که دو طفل خردسال در آغوش داشت، در کریدور دادسرا در انتظار نوبت ایستاده بود، ضمن گفت و گویی با خبرنگار ما اظهار کرد: پنج سال پیش با دختری به نام اکرم آشنا شدم و تصمیم به ازدواج با او گرفتم ولی چون بستگان هر دوی ما با این ازدواج مخالف بودند، او را صیغه کردم تا در یک فرصت مناسب رسما به ازدواج خودم در بیاورم. اکنون ثمره این وصلت دو طفل خردسال است. اکرم چند هفته‌ای است که بدون دلیل بهانه گیری می کند و می خواهد که من و دو بچه اش را رها کند و به راه دیگری برود. هر چه تلاش کردم او را منصرف کنم، موفق نشدم. چند روز قبل وارد منزل شدم و مشاهده کردم والدین اکرم در منزل ما هستند. پس از سلام به جای احوال پرسی مرا به بادناسزا گرفتند و به دنبال آن به طرفم حمله ور شدند و مرا به این روز در آوردند. اکنون به دادسرا آمده‌ام تا قانون درباره من و همسرم تصمیم بگیرد.

نمای قدیمی

عکسی قدیمی از اداره پست و تلگراف مشهد

بازار روز

منبع: سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

کالا	قیمت(تومان)	واحد
گوجه فرنگی	۱۱۰۰	کیلوگرم
سیب زمینی	۱۶۵۰	کیلوگرم
پیاز زرد	۱۵۰۰	کیلوگرم
عدس کانادایی	۵۵۰۰	کیلوگرم
لوبیا قرمز	۷۳۰۰	کیلوگرم
روغن نباتی جامد	۲۵۵۰۰	حلب ۵ کیلویی

کالا	قیمت(تومان)	واحد
برنج پاکستانی درجه یک	۸۵۰۰	کیلوگرم
روغن مایع	۵۲۰۰	بطری ۸۱۰ گرمی
مرغ گرم	۷۴۵۰	کیلوگرم
گوشت گوسفندی (لاشه)	۴۳۰۰۰	کیلوگرم
گوشت گوسفندی (ران بی چربی)	۵۲۰۰۰	کیلوگرم

راه بلد

برای مشاهده پاره‌ای ناب از تاریخ باید سری به کاروانسرای رباط شرف بزنید؛

سربلند از گزند باد و باران

جاده ابریشم روز و روزگاری زیر گام‌های مسافرانی می‌رفته که از فرسنگ‌ها دورتر، خانه و کاشانه را رها کرده و به نیت تجارت یا از پی ماجراجویی پا در مسیری گذاشته بودند که آن‌ها را به سرزمین‌های نو می‌رساند. در گذر سالیان، از آن مسافران مشتاق، ردپای کمی در تاریخ مانده، یکی از آن آثار متفاوت که میراثِ گذشتگان ماست، کاروانسرای رباط شرف است که گزند باد و باران و گذر ایام را تاب آورده است. این هفته با «راه بلد» به سراغ این بنا رفتیم:

● کجا بریم؟

این بنای تاریخی در حاشیه جاده قدیم نیشابور - سرخس (جاده ابریشم) و ۶ کیلومتری جاده سرخس - مشهد قرار گرفته است. این یعنی، تپه‌های کم ارتفاع روستای شورلق را که رد کنید، این بنا را در میان بیابان ساکت و آرام مشاهده خواهید کرد. شکل این رباط از دور به یک قلعه بزرگ شبیه است اما از داخل مانند کاخ است.

● ماجرایش چیست؟

طبق مدارک و متون تاریخی بانی بنای فعلی، شرف الدین ابوطاهر بن سعدالدین علی القمی بوده که مدتی حکومت مرو و سرانجام صدارت سلطان سنجر را بر عهده داشته است.

بنای رباط به سال ۵۴۹ قمری در زمان سلطان سنجر سلجوقی با مصالح آجر و گچ ساخته شده است و یکی از شاهکارهای هنر ایرانی به شمار می‌رود.

نام دیگر این کاروانسرا، آبگینه یا رباط آبگینه بود که در سال ۵۰۸ قمری توسط شرف الدین ملقب به وجیه الملک، وزیر سلطان سنجر سلجوقی بنا شد.

● چی می‌بینیم؟

کاروانسرای رباط شرف دو صحن دارد و هر صحن دارای چهار ایوان به شکل چلیپا (صلیب) و شبستان است و همچنین آجر چینی و کتیبه‌های آن جلوه خاصی دارد.

این کاروانسرا یکی از بناهای کلیدی معماری اسلامی به شمار می‌رود و در معماری ایران نیز جایگاه ویژه‌ای دارد چرا که از هجوم تاتار و بلای تیمور و مصیبت از یک و تکان زلزله و کوبندگی باد و باران در برّ بیابان، در امان مانده و هنوز استوار است.

نقشه ساختمانی رباط شرف با دیگر کاروانسراها تفاوت دارد. همچنین وجود کتیبه‌های گچی و طرح‌های آجرچینی در بقیه کاروانسراها مرسوم نبود اما در کاروانسرای رباط شرف، تقریباً تمام آجرچینی‌هایی که در نمای دیوارها، گنبدها و طاق‌های آن ایجاد شده طرح‌دار هستند.

از طرفی گچبری‌های رباط شرف از جالب‌ترین نمونه‌های این هنر در سده ششم هجری است. تا جایی که کتیبه‌های حاشیه محراب‌های دو نمازخانه کاروانسرا، با بهترین کتیبه‌های محراب‌های مساجد ایران، از لحاظ زیبایی و طرح برابری می‌کنند.

رعایت دقیق و همه جانبه تناسبات و اصول معماری ایرانی در طراحی و ساخت و به کارگیری طرح‌های آجرچینی متنوع و بدیع در نمای ایوان‌ها، طاق‌ها، طاقچه‌ها و گنبدها عناصری هستند که این کاروانسرای شاهی را شبیه به یک عمارت قصرگونه قلمداد می‌کنند.

● دیگه چی داره؟

جالب است بدانید، در اوایل عصر اسلامی، پایگاه‌های مستحکم مرزی به نام «رباط» ایجاد شده بود که ساکنانش در صورت لزوم در برابر کافران به دفاع می‌پرداختند. نفرات آن‌ها معمولاً از افراد داوطلبی بودند که دفاع از آن جا را فریضه‌ای دینی تلقی می‌کردند و شکی نیست که در عین حال به محافظت از کاروان‌هایی می‌پرداختند که در حوزه استحفاظی آنان در رفت و آمد بودند.

دور تا دور حیاط حجره‌های اسکان مسافران ساخته شده که جلوی آن‌ها سکویی برجسته وجود دارد. بعضی از این بناها دو طبقه هستند که طبقه اول برای قرار دادن کالاها و طبقه بالا برای اسکان مسافران بود. بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهند که در دوره اسلامی معماری کاروانسراها بسیار پیشرفت کرد و به اوج شکوفایی خود رسید.

تزئینات و آرایش‌های گوناگون رباط شرف به ویژه در ایوان بزرگ حیاط شمالی آن، یکی از شاهکارهای معماری ایران است و شاید از لحاظ ظرافت و تنوع بی نظیر باشد. همراه با این تزئینات آجری کتیبه‌های کوفی این کاروانسرا نیز از اهمیت خاصی برخوردارند. در قسمتی از این کتیبه‌ها که در ایوان انتهایی قرار دارند به نام‌های ابومنصور اسات بن محمد سرخسی و ابوالقاسم و تاریخ سنته تسع و اربعین و خمسمائه برخورد می‌کنیم که با توجه به همین تاریخ و مقایسه این بنا با رباط ملک و دیوار محراب نمازگاه در بخارا و مقبره اوزگند، آقای گدار تاریخ اتمام این بنا را سال ۵۰۸ هجری (۱۱۱۴-۱۱۱۵ میلادی) ذکر می‌کند. غیر از کتیبه‌های فوق، کتیبه‌های فراوانی به خط کوفی و ثلث در درون طاق نماها و داخل ایوان بزرگ وجود دارد که کاملا با آجر پوشیده شده و دارای گچبری است. در این کتیبه اسم‌های سلطان سنجر با علی افراسیاب کوتلوق بیگله، ترکان بنت الخاقان و محمد بن ارسلان بن سلیمان خان دختر ترکان خاتون قره انی و همچنین تاریخ ۵۴۹ هجری (۱۱۵۴-۱۱۵۵ میلادی) خوانده می‌شود. با توجه به اسامی موجود در کتیبه‌ها و تعمیرات و بازسازی‌ها که در این بنا و آرایش آن در محل آمده می‌توان گفت که این کاروانسرا قرن‌ها مورد توجه ارباب خیر، هنردوستان و بزرگان بوده است. اولین تعمیر و بازسازی کاروانسرای رباط شرف سرخس را شاید بتوان از طرف ترکان خاتون همسر سلطان سنجر دانست و شاید بعضی از تزئینات موجود نیز از همین دوره باشد، اما با وجود این بازسازی‌ها اصل معماری همان معماری اصیل خود بناست که امروز بقایای آن در وسط بیابانی قرار گرفته است.

منابع: همشهری آنلاین - همگرد

دیالوگ

آدما تقریباً از دو سالگی یاد می‌گیرن حرف بزنن. اما تا داد زدن رو یاد گرفتن حرف زدن رو فراموش کردن!

سریال آسپرین - کارگردان: فرهاد نجفی

بریده کتاب

پسرک دوچرخه سوار به سرعت از کنار دخترک دانش آموز رد می‌شد و می‌پرسید: عروس مادر من می‌شی؟ دخترک هرگز به این سوال پاسخ نمی‌داد. سکوت علامت رضا بود، این را هر دو می‌دانستند.

پسرک در ۱۷ سالگی به جبهه رفت و در ۴۲ سالگی دخترک بازگشت و در قبرستان شهر کوچک آرام گرفت. فردای روز تشییع استخوان‌های پسرک، زن سر مزار او رفت. همان پسرک شوخ و شنگ ۱۷ ساله در قاب عکس به او لبخند می‌زد.

دختر کی شش ساله ظرف خرما را جلوش گرفت و گفت: چقدر پسر تون خوشگل بوده...!

کتاب پسری که مرا دوست داشت - بلقیس سلیمانی

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

سید علی صالحی بازیگر، از جوار حرم رضوی این قاب مشترک با هومن حاجی عبداللهی را منتشر کرد.

رضا کیانیان بازیگر خراسانی، گفت: سینما هم اکنون به حیات خود ادامه می‌دهد اما این دولت است که باید برای فروش جهانی فیلم‌های ایرانی، راه حل مناسب را بیابد. وی در گفت و گو با خبرنگار فرهنگی ایسکانیوز درباره وضعیت این روزهای سینمای ایران، اظهار کرد: مردم جهان هم اکنون سینمای ایران را خوب می‌شناسند و اتفاقا این سینما را قبول دارند. تمامی هنرمندان و مهمانانی که از خارج از کشور به ایران می‌آیند، از سینمای ایران به خوبی یاد می‌کنند. این موضوع نشان دهنده این است که ما در جهان حضور فعالی داریم اما مشکل اصلی آن جاست که سینمای ایران با بازار جهانی ارتباط چندانی ندارد.

سید محمود رضوی (تهیه کننده لاتاری) در توئیتر خود از بی مهری‌های بخشی از وزارت خارجه جمهوری اسلامی در قطر را جمع به ساخت این فیلم سینمایی گفت. او در دو توئیت جداگانه نوشت: «امروز نامه‌ای از وزارت امور خارجه برای بنده ارسال شد که در آن پاسخ‌هایی خلاف واقع داده بودند به مصاحبه‌های دی حجازی‌فر در خصوص مشکلات تولید لاتاری در کشور قطر، محتوای نامه آزارم داد، تمام تلاش ما در این چند ماه بر این بود که خاطرات تلخ قطر و سفارت جمهوری اسلامی در آن جا را فراموش کنیم. اتفاقات آن روزها و دست به دامن قطری‌ها شدن و پشت کردن سفارت به ما آن قدر سخت و تلخ بود که مصاحبه‌های دی حجازی‌فر قطره‌ای از دریای سختی هم نبود، تا امروز هم بنا بر مصالح ملی و علاقه شخصی به آقای ظریف سکوت کرده‌ام و امیدوارم باز هم من و همکارانم بتوانیم صبور باشیم و زبانمان باز نشود.»

یادداشت

سهیلا جلودارزاده

عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی

غفلت از آسیب‌های اعتیاد زنان

اگر چه اعتیاد هنوز در جامعه ما، مسئله‌ای مردانه تلقی می‌شود اما آمارها و شواهد حکایت از آن دارد که شمار زنانی که با این پدیده دست به گریبان می‌شوند، رو به افزایش است. با ورود مواد مخدر صنعتی به چرخه مصرف، بحث دسترسی و در پی آن، موضوع مصرف تسریع شده و این خود دغدغه‌ای برای جامعه ما به شمار می‌آید. از سوی دیگر، دشواری‌ها و پیچیدگی‌های زندگی اجتماعی نیز رو به افزایش است و زنان در مواجهه با چالش‌ها، با احتمال آسیب‌پذیری بیشتری روبه‌رو هستند. این مسائل در کنار انبوهی از دلایل فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، خانوادگی و... را می‌توان عوامل رشد آمارهای اعتیاد در جامعه زنان دانست. به واقع تا به امروز این آسیب جدی اجتماعی، آن چنان که باید در حوزه پیشگیری مورد توجه متولیان این حوزه و حتی پژوهشگران اجتماعی قرار نگرفته است. این مسئله باعث می‌شود تا شیوع بیشتر این پدیده و آسیب اجتماعی در نسل‌های نوجوان و جوان ما، به یک نگرانی جدی بدل شود.

بنابراین شناسایی دلایل مصرف مواد مخدر در میان زنان می‌تواند تصویری از شرایط و زمینه‌های رشد این پدیده را در میان این قشر تبیین کند و به مسئولان مربوط، سیاست گذاران و به طور کلی به جامعه کمک کند تا با شناخت عوامل بسترساز، در جهت پیشگیری یا تقلیل و درمان این پدیده تلاش کنند. باید اذعان کرد که اعتیاد زنان دارای ابعاد پیچیده و چندگانه‌ای است، بدین جهت بررسی‌های جامعه شناختی، روان شناختی، تحلیل‌های فرهنگی، اقتصادی و... در راستای شناسایی علل و عوامل این معضل و یافتن راهکارهای موثر جهت پیشگیری، مقابله و درمان ضروری به نظر می‌رسد. این پدیده در میان زنان دارای لایه‌های پنهان‌تر و ابعاد فزون‌تر از خود اعتیاد است. در واقع اعتیاد در بین زنان از نظر علت، شیوع، مسیر بیماری و تاثیر آن بر جامعه اختلافات فاحشی با اعتیاد در مردان دارد.

پژوهش‌ها نیز حاکی از آن است که مصرف مواد توسط زنان با عوامل مختلفی مثل شرایط نامناسب اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، در دسترس بودن مواد، فقدان اطلاعات درست، فشار همسر یا دوستان، خشونت‌های خانگی، مشارکت نکردن زنان در مسائل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، بیکاری، فقر و... در ارتباط است. این معضل و مشکلات ناشی از آن، نهادها و سازمان‌های زیادی را در سال‌های اخیر درگیر خود کرده و مردم و مسئولان را با چالش‌های زیادی روبه رو ساخته است.

نکته حائز اهمیت آن است که هیچ گونه خدمات اختصاصی برای اعتیاد زنان وجود ندارد و حتی برخی از خدمات و مراکز فقط به مردان اختصاص دارد و شمار کمپ‌های ترک اعتیاد ویژه این گروه کم بوده و خدمات تخصصی درمانی و مشاوره‌ای برای آنان پیش بینی نشده است.

نباید از یاد برد که مصرف مواد در زنان ناهنجارتر از مردان ارزیابی می‌شود، به طوری که طرد شدن، کاهش فرصت ازدواج دختران معتاد، ایجاد نسل معتاد، نبود نظارت بر رفتار فرزندان و بالطبع فروافتادن آنان در دامان آسیب‌های اجتماعی، ارائه الگوی نامناسب رفتاری، فروپاشی خانواده و... از پیامدها و عواقب جدی این معضل در میان این قشر است. با تمام این تفاسیر زنان از مراجعه به مراکز درمانی معتادان اکراه دارند. این مسئله از یک سو سبب شده دامنه این پدیده وسعت بیشتری یابد و از سوی دیگر شیوع اعتیاد در زنان کم‌تر از میزان واقعی، برآورد شود. شواهد و بررسی‌ها نیز حکایت از آن دارد که دامنه شیوع این پدیده به قدری گسترده است که برخلاف تصور همگان این معضل به شهرهای کوچک نیز تسری یافته با این تفاوت که الگوی مصرف در آن‌ها یکسان نیست. علاوه بر این شهرهایی که در مسیر توزیع، ترانزیت و حمل مواد هستند بیشتر در معرض تهدید قرار دارند.

البته افزون بر مشکلاتی که اشاره شد، هزینه‌های بالای درمان اعتیاد در میان زنان، از دیگر زوایای پنهان این مسئله است که بر شیوع آن افزوده است.

اما برای گشودن گره‌های موجود و تعریف یک رویکرد موثر در این حوزه، چه باید کرد؟ به باور ما، در وهله نخست باید نهادهای آموزشی، فرهنگی و رسانه‌ها برای پیشگیری و کاهش این معضل و همچنین اطلاع رسانی موثر و ارتقای آگاهی جامعه درباره این مقوله، اقدامات لازم را انجام دهند. به واقع اگر میزان آگاهی مردم راجع به مصرف مواد ارتقا یابد، خود مراقبتی‌ها نیز به همان میزان افزایش می‌یابد. متاسفانه طی سال‌های اخیر رسانه‌ها با ایجاد هراس، ترک اعتیاد را غیر ممکن نشان می‌دهند. جالب این جاست که سازمان‌های مردم نهاد بسیاری بوده‌اند که در این حوزه موفق عمل کرده‌اند اما توانمندی‌ها و دستاوردهایشان کمتر به نمایش گذاشته شده است.

در مجموع می‌توان چنین نتیجه گرفت که هر چند پدیده اعتیاد زنان ناهنجاری تازه‌ای نیست اما آن چه هولناک به نظر می‌رسد، دامنه گسترش این پدیده مرگ آور است. بر همین مبنا بررسی دقیق این پدیده می‌تواند نقش مهمی در پیشگیری و تقلیل گرایش به مواد، درمان و پایداری آن داشته باشد. بر همین اساس برنامه‌ها و سیاست‌ها در زمینه اعتیاد زنان باید بر پایه درک علمی معتبری از مصرف و سوء مصرف باشد تا در گام‌های آتی بتوان انتظار داشت درمان موثر با در نظر گرفتن تفاوت‌ها صورت گرفته و در زمینه راهبردهای پیشگیری نیز باید انگیزه زنان در زمینه مصرف و نیز آسیب پذیری بیشتر آن‌ها در مقایسه با مردان مورد تاکید قرار گیرد. لذا انتظار می‌رود مسئولان و برنامه ریزان قبل از تدوین طرح‌ها و برنامه‌های عملیاتی خود، این تفاوت‌ها را بشناسند و رویکردها و برنامه‌های خود را به تناسب نیازهای هر بخش تعریف کنند.